

Η ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στο πλαίσιο του μαθήματος «Σχολική Πρακτική Ι» οι φοιτητές/φοιτήτριες σε ομάδες των δύο ή τριών ατόμων πρόκειται να επισκεφτούν σε πέντε (5) διαφορετικές ημέρες μία σχολική μονάδα στην περιοχή του Βόλου.

Κατά την επίσκεψή τους στο σχολείο και την τάξη οι φοιτητές/φοιτήτριες θα καταγράψουν τις παρατηρήσεις τους, που αφορούν αντίστοιχα τους ακόλουθους πέντε (5) θεματικούς άξονες:

- A. Οργάνωση και λειτουργία του σχολείου
- B. Το μαθησιακό περιβάλλον της τάξης
- Γ. Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της διδασκαλίας
- Δ. Το παιδαγωγικό και ψυχοκοινωνικό κλίμα της τάξης
- Ε. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Οι παρατηρήσεις θα σημειώνονται με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη σαφήνεια στο έντυπο που αφορά κάθε άξονα και τα επιμέρους θέματα-κατηγορίες το οποίο αυτό περιλαμβάνει (συστηματική-δομημένη παρατήρηση). Παράλληλα οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να καταγράψουν σε «ημερολόγιο» επιπρόσθετες παρατηρήσεις για σημεία-κατηγορίες που δεν περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα έντυπα.

Ειδικότερα για την συμπλήρωση των εντύπων παρατήρησης του Α' άξονα «Οργάνωση και λειτουργία του σχολείου» προβλέπεται η συνέντευξη με το διευθυντή ή τον υποδιευθυντή του σχολείου που θα επισκεφτούν. Για τη συμπλήρωση των εντύπων παρατήρησης του Γ' άξονα «Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της διδασκαλίας» και του Δ' άξονα «Το παιδαγωγικό και ψυχοκοινωνικό κλίμα της τάξης» είναι σημαντική η παράθεση παραδειγμάτων. Για τη συμπλήρωση του εντύπου παρατήρησης του Ε' άξονα «Ο ρόλος του εκπαιδευτικού» συνιστάται η συζήτηση με το δάσκαλο της τάξης, τη διδασκαλία του οποίου οι φοιτητές/φοιτήτριες παρακολούθησαν κατά την τελευταία επίσκεψή τους στο σχολείο. Επιπρόσθετα είναι δυνατό να αξιοποιηθεί η νομοθεσία που αφορά τα καθήκοντα των εκπαιδευτικών σε διαφορετικές θέσεις στην εκπαίδευση και περιλαμβάνεται στη βιβλιογραφία του μαθήματος.

Οι καταγραφόμενες σε κάθε έντυπο παρατηρήσεις θα αποτελέσουν ερεθίσματα συζήτησης και αναστοχασμού κατά τη διάρκεια των παραδόσεων του μαθήματος «Σχολική Πρακτική Ι».

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΜΑΘΗΜΑ: ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ Ι

Α' ΕΝΤΥΠΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή/τριας:

Α.Μ. Φοιτητή/-τριας:

Σχολείο:

Μάθημα:

Ημερομηνία παρατήρησης- συνέντευξης:

α/α	Επιμέρους κατηγορίες παρατήρησης	Παρατηρήσεις
1	Όνομασία σχολείου	
2	Σχολική Περιφέρεια (όρια εγγραφών, περιοχή)	
3	Οργανικότητα-Λειτουργικότητα σχολείου	
4	Αριθμός μαθητών	
5	Αριθμός τμημάτων	
6	Ο σύλλογος διδασκόντων (αριθμός δασκάλων, καθηγητών ειδικοτήτων, ανάθεση εργασιών)	
7	Το διδακτήριο (εξωτερικά χαρακτηριστικά, προσανατολισμός, προσβασιμότητα)	
8	Η παιδαγωγική ποιότητα του αύλειου χώρου (χώροι συγκέντρωσης, ομαδικότητας και συνεργασίας, παιχνιδιού, εκδηλώσεων, ανάπτυξης, πράσινου)	

9	Αίθουσες, εργαστήρια, εναλλακτικά περιβάλλοντα μάθησης (Βιβλιοθήκη, εργαστήριο Η/Υ, φυσικών επιστημών, κ.ά.)	
10	Το ωρολόγιο πρόγραμμα (τρόπος σύνταξης ωρολογίου προγράμματος, διδακτικά αντικείμενα, αριθμός ωρών σε κάθε διδακτικό αντικείμενο για κάθε τάξη)	
11	Ολοήμερο πρόγραμμα (διδακτικό ωράριο, αριθμός τμημάτων, διδακτικά αντικείμενα)	
12	Ευέλικτη Ζώνη (διδακτικές ώρες σε κάθε τάξη, θέματα)	
13	Τμήμα ένταξης (Αριθμός μαθητών, είδος εκπαιδευτικών αναγκών)	
14	Παράλληλη Στήριξη (Αριθμός μαθητών, εκπαιδευτικές ανάγκες)	
15	Ενισχυτική διδασκαλία (Αριθμός μαθητών, εκπαιδευτικές ανάγκες)	
16	Τάξεις υποδοχής (Αριθμός μαθητών από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα)	
17	Η επικοινωνία και η συνεργασία του σχολείου με την οικογένεια και την κοινότητα (τρόποι επικοινωνίας, ενδεικτικές δράσεις, ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων)	

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΜΑΘΗΜΑ: ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ Ι

Β' ΕΝΤΥΠΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ : ΤΟ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή/τριας:

Α.Μ. Φοιτητή/-τριας:

Σχολείο:

Μάθημα:

Ημερομηνία παρατήρησης:

α/α	Επιμέρους κατηγορίες παρατήρησης	Παρατηρήσεις
1	Αριθμός μαθητών/-τριών στην τάξη	
2	Αριθμός μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην τάξη	
3	Αριθμός μαθητών από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα	
4	Το ωρολόγιο πρόγραμμα (διδακτικά αντικείμενα, ώρες σε κάθε διδακτικό αντικείμενο στην τάξη)	
5	Τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της αίθουσας (σχήμα, μέγεθος, φωτισμός, ακουστική, χρώματα)	
6	Η διάταξη των θρανιών (η θέση, οι κινήσεις των μαθητών και του εκπαιδευτικού στην τάξη)	

7	Μέσα διδασκαλίας (προσωπικά, εποπτικά & οπτικοακουστικά μέσα, συχνότητα χρήσης τους στη διδασκαλία)	
8	Η αισθητική της τάξης (παρεμβάσεις αναδιαμόρφωσης του χώρου από τον εκπαιδευτικό και τους μαθητές)	
9	Γωνιές- κέντρα δραστηριοτήτων	
10	Τα σχολικά εγχειρίδια που αξιοποιήθηκαν στη διδασκαλία	
11	Διαδραστικά σχολικά βιβλία (προτεινόμενες δραστηριότητες και ψηφιακά μαθησιακά αντικείμενα για την αντίστοιχη διδασκόμενη ενότητα)	
12	Εκπαιδευτικές δραστηριότητες και υλικό (που αξιοποίησε ο εκπαιδευτικός και δεν περιλαμβάνονται στα σχολικά εγχειρίδια)	

Γ' ΕΝΤΥΠΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ : ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή/τριας:

Α.Μ. Φοιτητή/-τριας:

Σχολείο:

Μάθημα:

Ημερομηνία παρατήρησης:

α/α	Επιμέρους κατηγορίες παρατήρησης	Παρατηρήσεις
1	Η θεματική ενότητα και οι στόχοι της διδασκαλίας (γνώσεις, ικανότητες, στάσεις)	
2	Η διερεύνηση των προηγούμενων γνώσεων και αναγκών των μαθητών	
3	Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες (ενεργητική συμμετοχή των μαθητών, εποικοδομητική προσέγγιση, διαθεματικότητα)	

4	<p>Η ανάπτυξη οριζόντιων ικανοτήτων (συνεργατικότητα, δημιουργικότητα, κριτική σκέψη, πολιτισμική συνείδηση και έκφραση, ανάληψη πρωτοβουλιών)</p>	
5	<p>Οι ερωτήσεις εκπαιδευτικού/μαθητών (αναλογία, κλειστού/ανοιχτού, διαβαθμισμένης δυσκολίας, βαθμός εμπλοκής μαθητών)</p>	
6	<p>Οι εκπαιδευτικές τεχνικές (καταιγισμός ιδεών, ερωτήσεις-απαντήσεις, εργασία σε ομάδες, επίλυση προβλήματος, δραματοποίηση, παιχνίδια ρόλων, διάλογος-debate, πειράματα, σχέδια εργασίας)</p>	
7	<p>Τα εκπαιδευτικά μέσα και υλικά (εποπτικά μέσα, βιβλία, υλικά)</p>	
8	<p>Η διαχείριση του χρόνου (κατανομή, επάρκεια για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων, χρόνος συμμετοχής των μαθητών)</p>	
9	<p>Η αξιολόγηση (τρόποι αξιολόγησης, διαγνωστική-διαμορφωτική-τελική αξιολόγηση, ετεροαξιολόγηση, αυτοαξιολόγηση, μεταγνωστική αξιολόγηση)</p>	

Δ' ΕΝΤΥΠΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ : ΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΚΑΙ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή/τριας:

Α.Μ. Φοιτητή/-τριας:

Σχολείο:

Μάθημα:

Ημερομηνία παρατήρησης:

α/α	Επιμέρους κατηγορίες Παρατήρησης	Παρατηρήσεις
1	Η επικοινωνία και η αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού - μαθητών (λεκτική/μη λεκτική επικοινωνία)	
2	Η επικοινωνία και η αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών (λεκτική/μη λεκτική επικοινωνία)	
3	Η ισότητα ευκαιριών έκφρασης και ανάληψης πρωτοβουλιών από τους μαθητές	
4	Δραστηριότητες ανάπτυξης διαλόγου και ενεργητικής ακρόασης	

5	Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών	
6	Η συνεργασία μεταξύ των μαθητών (κοινοί στόχοι, αίσθηση ομαδικότητας)	
7	Οι κανόνες της τάξης-το παιδαγωγικό συμβόλαιο	
8	Η δημιουργία κινήτρων μάθησης (εξωτερικά, εσωτερικά κίνητρα μάθησης)	
9	Προβλήματα συμπεριφοράς στην τάξη και τρόποι αντιμετώπισής τους	
10	Τρόποι διαχείρισης των συγκρούσεων στην τάξη	

Ε' ΕΝΤΥΠΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ : Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή/τριας:

Α.Μ. Φοιτητή/-τριας:

Σχολείο:

Μάθημα:

Ημερομηνία παρατήρησης:

α/α	Επιμέρους κατηγορίες παρατήρησης	Παρατηρήσεις
1	Ο ρόλος του δασκάλου στην τάξη	
2	Ο εκπαιδευτικός ως μέλος του Συλλόγου Διδασκόντων	
3	Ο ρόλος του διευθυντή στη σχολική μονάδα	

4	<p>Η εισαγωγή καινοτομιών στο σχολείο</p> <p>(παιδαγωγικές, διοικητικές-οργανωτικές, στη σχολική κουλτούρα)</p>	
5	<p>Οι αρμοδιότητες του σχολικού συμβούλου</p>	
6	<p>Οι αρμοδιότητες του διευθυντή εκπαίδευσης</p>	
7	<p>Οι αρμοδιότητες των υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών θεμάτων και Σχολικών Δραστηριοτήτων</p>	